

VALGREINAR

Keyp og søla av fiski

Finnur Egholm

Valevni Sjálvstýrisflokksins í Eysturoy

Søla av daggomlum fiski má aldri fáa verri pris enn søla av eldri fiski. Til døms skip, sum landa 8 til 15 dagar gamlan fisk, fáa sum regul betri pris enn tey, sum landa daggamlan fisk.

Her er nakað ravruskandi galið. Tað sær út til, at teir keypa gamlan fisk dýran fyri at keypa daggamlan fisk biliga. Hasin gamli fiskurin verður ofta keyptur privat. Reiðari og flakavirkisstjóri tosa saman um, hvussu nógv fiskurin skal kosta pr. kilo, og fær reiðarin ikki tann prisin, hann vil hava fyri fiskin, umhugsar hann beinanvegin at landa uttanlanda, um hetta letur seg gera.

Tí var tað kanska ikki av leið at latið skipini sloppið at landa uttanlanda, um tað skal til fyri at halda prisin uppi her í Føroyum.

Sjómenn mugu fáa so nógv fyri fiskin, sum tilber, tí sjólivið er eitt hart arbeiði.

Í londunum rundan um okkum fáa sjómenn betri

sømdir, enn tey á landi. Hetta skulu vit halda fast við, vit sum eru sjómenn. Fiskimannafelagið má eisini ansa væl eftir hesum.

Verður nakað gjørt við skattalættan hjá okkum, fara vit í verkfall beinanvegin. Tað eru nógv fólk í Føroyum, sum hava sjómenn í familjuni, so eg roki ikki við, at tað verður misunt teimum. Tí biði eg tykkum velja ein flokk, sum ikki mótarbeiðir okkum. Veljið Sjálvstýrisflokk-in.

Vit eiga at merkja fiskin

Á flakavirkinum átti at verið merkt fyri hvønn veiðu-háttin sær, fyri at fáa so rættvísan pris sum til ber.

Fiskur, sum verður veiddur við snellu, línu,

trolí ella gørum eigu ikki at verða blandaður saman, tá hann kemur á virkið. Heldur ikki gamal og nýggjur fiskur, tí snellufiskurin er nógv tann besti fiskurin, verður rætt borið at.

Daggamal snellufiskur átti at verið merktur fyri seg til at selja. Til dømis við einari Vágasnellu á pakkanum. Daggamal línufiskur átti at verið merktur fyri seg til at selja. Til døms við bilæt av einari línu á pakkanum. Og somuleiðis við hinum fiskasløgunum, t.d. frystur fiskur, garnafiskur o.s.fr..

Vágafólk

Tit vágafólk skylda Sjálvstýrisflokkinum við Sámál Petur í Grund á odda eina tøkk fyri, at undisjóartunnill verður gjørdur. Ti heiti eg á tykkum velja ein flokk, sum ikki mótarbeiðir okkum. Veljið Sjálvstýrisflokkurin fer eisini at arbeiða fyri tey brekaðu, bæði tey, ið hava

sálarlig og líkamslig brek. Og fyri tey gomlu, so tey kunnu fáa so góð kor sum til ber, at tey kunnu liva eitt lív á besta hátt her á landi ella uttanlanda.

Eg skilji ikki, at sambandsmenn siga, at vit eiga Føroyar. Er tað so, so mugu tit vísa okkum skeyti uppá hetta. Eg haldi ikki, vit skulu halda uppá Danmark meira. Danmark er fyrsta land í verðini, sum vígir samkynt. Hetta er imóti Bíbliuni. Tá misti eg alt fyri Danmark. Hetta mugu sambandsveljarar duga at skilja, og tí velja Sjálvstýrisflokk-in.

Sjálvstýrisflokkurin byggir á kristna siðalæru og verjir trúarfrælsi, politiskt frælsi, mentunnar- og vinnufrælsi og er imóti mannamuni og allari happening.

Á hesum grundarlagi hevur Sjálvstýrisflokkurin sett sær fyri at tryggja lívsgrundarlag og sjálvssøgd rættindi hins einstaka borgara. At fremja ein rættvísan sosialan politikk eftir føroyskum fortreytum og at menna føroyskan siðaarv, mál og mentan.

Mytan um Ríkisfelagsskapin

Hanna Jensen

valevni Fólkaflaksins í Eysturoy

Andstöðuflokkarnir rópa øgiligt um at varðveita ríkisfelagsskapin. Og út til føroyingar tosa skiftandi danskir statsministrarar, um hvussu nógv teir virða hendan felagsskap. Men hin beiski veruleikin er ein annar.

Alf Ross, professari í statsrætti, skrivur 16. juni í 1947 í útkastinum til tulkingtona av § 1 í Heimastýrislógini: »Når Færøerne er en del af Danmark, må der tales om rigsenheden, ikke rigsfællesskabet. Der består fællesskab mellem de ligestillede dele, men enhed mellem delen og helheden.« Slikar viðmerkingar verða skrivaðar til tulkning av lógum, sum verða gjørdar.

Hetta verður kallað imperialistiska tulkningin, og síðani 1992 er tað aftur og aftur staðfest at danska stjórnin, heldur seg fullt og heilt til hesa tulkning. Føroyingar hava kent tað á egnum kroppi, og tað hevur vist seg, hvørja ferð Landsstýrið hevur roynt at samráðast um fullveldistilgongdina. Afturvendandi orðini hava verið: »Danmark er en enhedsstat«

Serliga greitt kom hugsan donsku myndugleikanna fram, í svari Frank Jensens, løgmálaráðharra til Peter Skaarup hin 14. mars 2001:

»Med hensyn til muligheden for at overdrage ejendomsretten til den færøske undergrund kan jeg henvise til, at dette spørgsmål er behandlet i Justitsministeriets notat af 28. feb. i år om forholdet mellem grundloven og aftalen om Færøernes landstyre

om råstoffer i undergrunden. (...) Det fremgår bl.a. af notatet, at det har været tilkendegivet som en almindelig opfattelse, at grundloven ville være til hinder for, at den danske regering indgik aftale med hjemmestyret om overdragelse af ejendomsretten over råstoffer i undergrunden til befolkningen i en bestemt del af riget. Det fremgår videre af notatet, at det færøske hjemmestyre med råstofaftalen alene har fået overdraget den lovgivende og administrerende kompetence.«

Danir halda fast uppá, at teir hava yvirvaldsrættin, fullveldi í Føroyum, og tí siga teir seg eisini hava ognarrættin til undirgrundina og alt, sum í henni finst. Vit sleppa bert at lóggeva á økinum og at umsita tað, men hava sambært teimum ikki yvirvalds- og ognarrættin.

So ríkisfelagsskapur er tað ikki. Felagsskap tosar man um, tá partarnir eru á jøvnum føti, tvs. at hvørigin er yvir hinum. Sum sæst í omanfyri nevndu viðmerkingum, so tosa danir um ríkiseind og ikki ríkisfelagsskap, og tað er sera greitt, sambært teimum, hvør er yvir hvørjum.

Gevist tí at tosa um hendan ríkisfelagsskap, sum bert finst í hugaheimi sambandsflokkanna!

www.hannajensen.subnet.dk

EGG ella UNGI ... ?

Kapping um góð KT-hugskot

Í sambandi við KT2002 bjóðar KT-kleingardepilin við hesum til kapping um góð KT-hugskot. Kappingin er fyri teg, sum hevur góð KT-hugskot, men ivast í hvussu hesi kunnu gerast veruleiki.

Kom á KT2002 ókeypis

Ynskir tú vegleiðing í sambandi við títt KT-hugskot, kanst tú avtala fund við depilssamskiparan, Simun Hammer, á bási nr. 03 á KT2002. Um tú avtalar fund áðrenn hósdagin 18. apríl, fært tú ókeypis atgongd til fyrra dagin, fríggjadagin 19. apríl, sum er ein "business to business" dagur.

Vinnararnir

Tey bestu KT-hugskotini fáa innivist við løn í KT-kleingardeplinum í 3 mánaðir. Í hesum tíðarskeiði kanst tú menna KT-hugskot. KT-kleingardepilin hjálpir tær við at finna figging, soleiðis at tú møguliga kann halda fram í deplinum í upp til 2 ár til víðari menning av hugskotinum.

Í sambandi við meting av innkomnum hugskotum, verður dentur lagdur á eina heildarmeting av verkætlanini, eitt nú um tað ber til at fremja verkætlanina í ásetta tíðarskeiðinum.

Umsóknarfreist

Umsóknir skulu sendast til: **KT-kleingardepilin, Bryggjubakki 12, 100 Tórshavn**, og verða deplinum í hendi í seinasta lagi 3. maj 2002. Úrslitið av kappingini um góð KT-hugskot verður kunngjørt fyrst í juni 2002.

Ein hugskotslýsing skal leggjast við umsóknini. Umsóknarblað finnur tú á www.kleking.fo, við at venda tær til depilssamskipar-an á tlf. 449591, ella á teldupostadressu: konsult@konsult.fo.

KT KLEKING

www.kleking.fo   konsult@konsult.fo

Musikkstevnan 2002

Dýri Biðidagur 26. april

Kl. 15.00 Stuttar útikonsertir á hesum støðum í býnum:

Við Háskúlan, við krossin Dalavegur/ Pedda við Steinsgøta og á Láarvegnum

Kl. 15.30 Skrúðgongur frá konsertstøðunum móti miðbýnum

Kl. 16.00 Konsert á Tinghúsvøllinum. Jan Christensen borgarstjóri setur stevnuna

Kl. 19.30 Almenn kvøldseta í Norðurlandahúsinum. Umframt horn- og harmoniørkestríni, sum fara at framføra ymiskt til gaman og álvara, luttaka eisini Havnar Ungdóms-horniørkestur, Næmingaharmoniørkestrið hjá Musikkskúlanum og Ælabogin.

Leygardagur 27. april

Kl. 15.00 Galla konsert í Norðurlandahúsinum.

Luttakarar verða:

Nes Sóknar Musikkfelag
Sørvágs Tónleikarafelag/ Vestmanna Hornorkestur
Fuglafjarðar Hornorkestur
Harmoniørkestrið GHM
Havnar Hornorkestur
Tvøroyrar Hornorkestur
Klaksvíkar Hornorkestur
og stórt felagsorkestur við luttakarum úr øllum orkestrunum.

Atgongumerkir til konsertirnar í Norðurlandahúsinum, á 60 kr. fyri vaksin og 20 kr. fyri børn, eru at fáa í húsinum.

Vælkomin til Musikkstevnuna 2002

Trygg búskapargongd?

Reimund Langgaard

valevni Sambandsflokksins í Eysturoy

Yvirskotið fer frá 697 niður í 45 mió. kr. í bestu tíð. Skuldi Landskassin ikki verða við til at stabilisera búskapargongdina? Tað eru helst fleiri við mær, sum undrast á figgiarlíga politikk-in hjá sitandi samgongu.

Búskaparfrøðingar, ið hava tikið undir við forða politikkinum, eru alt hetta valseiðið endurgivnir fyri at siga, at tað er skilagott at leggja til síðis í góðum tíðum, so vit eru før fyri at

standa imóti, um vit skuldu uppliva eitt afturstig. Landskassin kann á henda hátt partvís útjavna tey sveigji, ið altíð eru, og serliga í einum so viðbreknum búskapi, sum tí føroyska.

Vit hoyrdu týsdagin, at landsstýrismaðurin í figgi-

armálum hevði kunnað um úrslitið hjá landskassanum í 2001. Úrslitið var heilar 697 mió. kr.. Smb. fjølmíðlunum hevði landsstýrismaðurin to brúkt minst líka nógvá orku uppá at afturvísar, at landskassin í 2002 fær eitt munandi hall.

Upprunaliga yvirskotið uppá 121 mió. kr. á figgiarlógini fyri 2002 er nú komið niður á einans 45 mió. Tá so 144 mió. kr. eru goldnar í avdrátti, eru uml. 100 mió. kr. minni í landskassanum enn við ársbyrjan.

Landsstýrismaðurin visti á, at skattaintøkurnar eru størri enn metingarnar í figgiarlógini, og tí fór úr-

slitið helst at gerast nógv betri enn tær 45 mió. kr. Landsstýrismaðurin gloymir sjálvandi, at eykajáttanirnar, sum vórðu samtyktar seinastu dagarnar tingið var saman, helst ikki verða tær seinastu í hesum árinum - einki er to galið í tí, at nýta tey argument, sum tala eins egnu sök.

Eftir sita vit vanligu borgarar við einum ringum smakki í munninum. Um Landskassin ikki megnar at leggja pening tilsíðis í bestu tíðum, gongur ikki long tíð áðrenn tað almenna fer at siga fólk upp, um vit fáa eitt búskaparligt afturstig.

oyggjarnar, ið er bygðar/økismenning, og geva øðrum bygðarfólki útbúgving/lærupláss.

Eg dugi ikki at siggja, hvat vit skulu hava landskommunalpolitikkarar uttan fyri Havnina sitandi uppi á lógtingi, ið ikki fáa skapt bygðar/økismenning.

Tað kann sparast fleiri mió. kr. hvørt ár innan samferðslukervi við atlit til ferðamanna, farma, fiskalutning morgun, seinna-

part, kvøld hvørja viku.

Tað kann ikki vera rættvíst at landskommunalpolitikkarar hava dupult húsarhald og borgarlig störv í Havnini og úti í heimstaðar kommunum.

Tað er ikki rættvíst av arbeiðsgevarum/arbeiðstakarum í Tórshavnar kommunu at fáa sær arbeiðsmegi uttan fyri Havnina og uttanlands.

Tað er tá tøk arbeiðsmegi er í Tórshavnar kommunu,

ið ikki fær nakað arbeiðstilboð tá avbygðar/býarfólki fær framihjárættindir í Havnini.

Havnin/Suðurstreymoy skal ikki vera barnagenta hjá heimstaðar kommunum ein finst at.

SLANGUVOGNAR

við t.d. 60 m 1" slangu

· Brandslangur

· Eldslökkjappar

· Brandteppir

Væl hóskaði til havnir, virkir, stovnar, skúlar og aðrar bygningar.

Kaj Andreassen & Co

Heilsøla, smásøla og umboð - Tel. 315600 - Fax 318008

TÓRSHAVNAR KOMMUNA

Pedagogur

Vegna barnsburðarfarloyvi søkja vit eftir avloysara til vøggustovu við 11 børnum. Talan er um 35 tíma pedagogstarv.

Starvið verður sett 15.juni 2002 ella eftir nærri avtalu.

Stovnurin er skipaður við eini vøggustovu við 11 børnum og tveimum barnagarðsstovum við ávikavist 22 og 17 børnum.

Vit bjóða

Eitt áhugavert starv í einum nærumhvørví, har náttúran hevur ein stóran leiklut í gerandisdegnum.

Dentur verður lagdur á, at tær dámar at vera uttandura í øllum veðri. Tú megnar at skapa ein tryggan gerandisdag við virðing og umsorgan fyri tí einstaka barninum, foreldrunum og starvsfeløgnum.

Setanarviðurskifti

Tann, ið settur verður, skal starvast saman við einum pedagogi og tveimum hjálparfólku.

Løn sambært sáttmála millum Føroya Pedagogfelag og Tórshavnar kommunu og Kommunala arbeiðsgevarafelagið.

Um pedagogur ikki søkir, verður hjálparfólk sett í avmarkaða tíð.

Meiri fæst at vita

við at venda sær til Óla Midjord, leiðara tlf. 310905, ella Katrin Petersen, samskipara tlf. 315160.

Umsón

saman við viðmælum og upplýsingum um útbúgving og royndir skal sendast til Býlingshúsið Norðasta Horn, Granagøta 5, 100 Tórshavn, í seinastalagi 15. Mai 2002.